

**Uchwała Nr LXIII/478/24
RADY GMINY RADOMIN
z dnia 28 marca 2024 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Radomin na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm¹⁾) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.²⁾) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Radomin na lata 2024 – 2030 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radomin.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXII/181/21 Rady Gminy Radomin z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Radomin na lata 2021 – 2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Waldemar Laskowski

1)Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688.
2)Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 535, poz. 289 i poz. 1606.

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Opracowanie niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy Radomin.

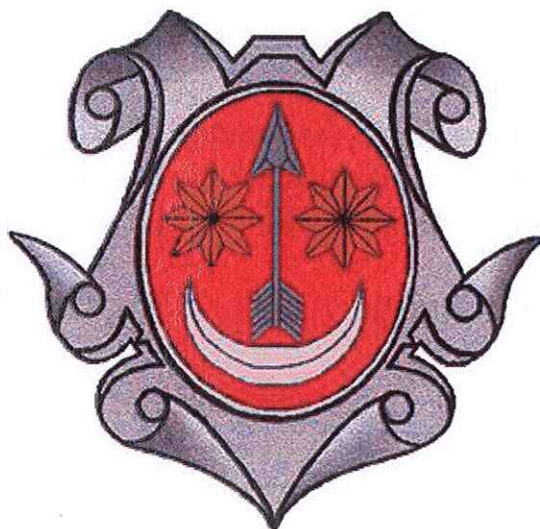
Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Radomin na lata 2024 – 2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz prowadzenie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Waldemar Laskowski

Załącznik do Uchwały Nr LXIII/478/24
Rady Gminy Radomin
z dnia 28 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA TERENIE GMINY RADOMIN
NA LATA 2024 – 2030**

Radomin 2024

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Charakterystyka oraz diagnoza problemu przemocy domowej	5
1.1. Definicja problemu przemocy	5
1.2. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Radomin	6
1.3. Czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	11
1.4. Lokalne czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.....	12
III. Schemat Funkcjonalny Programu	13
1.1. Spójność z programami	13
1.2. Akty prawne związane z realizacją Programu	13
1.3. Zasoby Gminy Radomin w zakresie realizacji Programu	14
1.4. Cele, założenia, funkcjonowanie Programu	15
IV. Monitorowanie i ewaluacja	22
V. Sprawozdawczość	22
VI. Źródła finansowania	23
VII. Wnioski i podsumowanie	23

I. Wstęp

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 jest realizacją art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) zgodnie, z którym do zadań własnych gminy należy "opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej".

Głównym celem programu jest dążenie do ograniczenia skali i skutków przemocy domowej na terenie gminy Radomin.

Przemoc domowa jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie traktowana jest ona jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste doznającej przemocy domowej*.

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie, a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyny tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci.

Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, jak też edukację osób stosujących przemoc przez służby i instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe.

W programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy.

Cele i zadania programu, a także źródła jego finansowania zostały sformułowane na poziomie ogólnym, umożliwiającym ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Zakładając, że niniejszy program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, wówczas przyczyni się on do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenie zjawiska przemocy, a tym samym poprawy kondycji osób i ich rodzin z terenu gminy Radomin.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030 (zwany dalej „Programem”), został opracowany z myślą o stworzeniu jednolitych działań na rzecz przeciwdziałania zapobiegania zjawisku przemocy domowej. Zadaniem Programu jest wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwolą na sprawne działanie służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również umożliwią pracę ze sprawcami przemocy. Przemoc domowa stanowi poważny problem społeczny, jest ściśle powiązana z innymi obszarami wymagającymi działań ze strony wielu specjalistów, instytucji i organizacji.

Zintegrowanie działań i zasobów różnych jednostek daje szansę na podniesienie

skuteczności udzielonego wsparcia. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.”

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie gminy Radomin ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2024 – 2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

II. Charakterystyka oraz diagnoza problemu przemocy domowej.

1.1. Definicja problemu przemocy

Przemoc domowa określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc domowa to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko:

- a) małżonkowi, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnym i zstępnym oraz ich małżonkom,
- c) rodzeństwu oraz ich wstępnym, zstępnym i ich małżonkom,
- d) osobie pozostającej w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnym, rodzeństwu i ich małżonkom,
- e) osobie pozostającej obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnym, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego

- wobec których jest stosowana przemoc domowa

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. **JEST INTENCJONALNA** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. **SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca jest silniejszy.
3. **NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE** – sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary (np. do wolności, do nietykalności osobistej, do godności, szacunku itp.).
4. **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy domowej, gdzie poszczególne formy najczęściej występują w połączeniu z innymi:

1. **Fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji.
To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media.
2. **Psychiczna** - najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżenia, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby.
3. **Ekonomiczna/materialna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny.
4. **Seksualna** - przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt).
5. **Zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspakajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych.
O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Sytuację przemocy domowej często opisuje się także w innych kategoriach nazywanych przemocą „gorącą” lub „chłodną”.

Przemoc gorąca to gwałtowne wybuchy tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujące agresywne zachowania wobec najbliższych.

Przemoc chłodna przyjmuje najczęściej postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Stosujący przemoc, przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajduje dla nich usprawiedliwienie. Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym, wieloaspektowym, rozpatrywanym w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej. Dlatego przeciwdziałanie jej wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Z punktu widzenia prawa przemoc uznawana jest za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania działań na rzecz ochrony ofiar, ścigania i karania sprawców. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy domowej, relacje między doznającym a stosującym przemoc, odczuwane przez doświadczających skutki przemocy, a także na możliwości wyjścia z przemocy. Spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak: poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności ludzkiej. Zaś z punktu widzenia społecznego, zwracają uwagę funkcjonujące mity i stereotypy usprawiedliwiające zachowania przemocowe.

W bezpośrednim kontakcie z osobami doznającymi przemocy czy stosującymi przemoc domową ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Każda osoba podejmująca się pracy z pokrzywdzonymi czy stosującymi przemoc powinna robić to zgodnie ze swoim przygotowaniem zawodowym i możliwościami instytucji, jaką reprezentuje, a także mieć świadomość granicy swoich kompetencji.

1.2. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Radomin

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy domowej.

Mimo szeregu działań profilaktycznych podejmowanych w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, problem ten należy uznać za wymagający dalszej interwencji, zwłaszcza w rodzinach z dziećmi. Najczęstszymi powodami zgłoszeń są zaniedbania oraz nieprawidłowe sprawowanie opieki nad małoletnimi dziećmi.

Natomiast z drugiej strony przemoc domowa jest nadal często występującym zjawiskiem. O ile w przypadku rodzin dysfunkcyjnych, sąsiedzi bądź znajomi zgłaszają fakt przemocy, o tyle trudniej wykryć przypadki przemocy w rodzinach dobrze sytuowanych, mieszkających w domach jednorodzinnych, których członkowie często pełnią wysokie funkcje w życiu zawodowym. W środowisku zjawisko przemocy pozostaje nadal tematem wstydlivym, zwłaszcza dla osoby doświadczającej przemocy.

Skalę problemu przemocy domowej najlepiej obrazują statystyki, opracowane na podstawie danych zebranych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Przedstawione poniżej zestawienia pokazują, ile w okresie od stycznia 2021 r. do końca grudnia 2023 r. zostało wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej.

Tabela nr 1. Przemoc domowa w ujęciu statystycznym na terenie powiatu golubsko – dobrzyńskiego w latach 2021 -2023

Przemoc w rodzinie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	74	85	93
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	40	46	43
Liczba sprawców przemocy ogółem w tym :	74	85	93
- kobiety	3	8	2
- mężczyźni	71	77	91
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy ogółem w tym:	86	102	93
- kobiety do 65 roku	65	63	71
- kobiety od 66 roku	1	12	2
- mężczyźni	9	6	8
- małoletni	11	21	12

Źródło: KPP w Golubiu - Dobrzyniu

Z analizy danych Komendy Powiatowej Policji w Golubiu – Dobrzyniu wynika, że znaczna większość interwencji policji spowodowana jest nadmiernym spożywaniem alkoholu, który prowadzi do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest „Niebieska Karta”.

Przemoc może pojawić się w każdym domu: nie ma ona związku ani ze statusem społecznym rodziny, ani miejscem zamieszkania, a ofiarami przemocy domowej bywają zarówno mieszkańcy w dużych miastach, jak i mniejszych miejscowościach czy wsiach. Zdarzenia, w których dochodzi do przemocy dotyczą zarówno małżeństw, jak i związków partnerskich, są także sytuacje, w których znęcano się nad dziećmi, czy mieszkającymi we wspólnym domu seniorami.

Biorąc pod uwagę fakt, iż problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań Zespół Interdyscyplinarny przeciwdziałając przemocy domowej współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 2 Liczba osób objętych działaniami GKRPA w Radominie

Liczba wniosków	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu ogółem w tym:	13	9	12
- kobiety	3	1	0
- mężczyźni	6	8	12
Liczba wniosków o zobowiązanie osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego	6	2	3

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radominie

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównym celem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest prowadzenie działań dotyczących zapobiegania nadużywaniu alkoholu oraz środków psychoaktywnych, promowanie zdrowego trybu życia, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym, integrowania społeczeństwa lokalnego, podejmowanie działań w zakresie poradnictwa, interwencji wobec osób nadużywających alkoholu i narkotyków, działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, prowadzenie rozmów motywacyjnych oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z zaistniałymi problemami alkoholowymi. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 poz.1249 ze zm.) W rodzinach z problemem alkoholowym akty przemocy fizycznej występują dwukrotnie częściej niż w rodzinach wolnych od problemu alkoholowego. Ofiarami przemocy pijanego rodzica częściej są partnerzy, niż dzieci, te są zdecydowanie częściej zaniebywane. Zjawisko uzależnienia łączy się ze zjawiskiem przemocy domowej. Powszechnie wiadomo, że po wypiciu alkoholu ludziom „puszczają hamulce”, ludzie przestają się kontrolować, bywa, że stają się agresywni.

Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy w rodzinie jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych.

Tabela nr 3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021– 2023

Rok	INSTYTUCJE ZAKŁADAJĄCE NIEBIESKIE KARTY					Suma
	POLICJA	POMOC SPOŁECZNA	OŚWIATA	SŁUŻBA ZDROWIA	GKRPA	
2021	3	0	0	1	0	4
2022	6	0	0	2	0	8
2023	7	2	1	1	0	11

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Radominie

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” zaobserwować można, iż na przestrzeni lat 2021-2023 na terenie Gminy Radomin problem zdiagnozowanej przemocy domowej zwiększył się.

Jak wynika z danych, procedurę "Niebieskie Karty" zdecydowanie większość kwestionariuszy sporządzili funkcjonariusze Komendy Powiatowej w Golubiu-Dobrzyniu. Kolejną instytucją, która najczęściej wszczyna procedurę to Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radominie

Tabela nr 4. Procedura Niebieskiej Karty – dane statystyczne

Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
		3	7	5
Liczba sprawców		4	8	6
W tym	Kobiety	1	0	1
	Mężczyźni	3	8	5
	Małoletni	0	0	0
Liczba ofiar		4	8	12
W tym	Kobiety	3	7	5
	Mężczyźni	1	1	1
	Małoletni	0	0	6
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		4	6	9
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		4	7	7

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Radominie

Dane wskazują, że największą liczbę sprawców przemocy domowej odnotowano w 2022 r. Zdecydowaną większość osób stosujących przemoc domową na przestrzeni lat 2021 – 2023 stanowili mężczyźni. Z kolei liczba kobiet stosujących przemoc domową w latach badanych utrzymywała się na podobnym poziomie.

Dostępne dane potwierdzają fakt, że osobami doznającymi przemocy domowej w Gminie Radomin, są w większości kobiety. Analizując dane w zakresie osób doznających przemocy domowej należy w szczególności zwrócić uwagę na duży wzrost w 2023 r. udziału dzieci doświadczających przemocy domowej.

Zestawione dane dotyczące liczby sporządzonych „Niebieska Karta C i D” przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą posiadają różnicę, ponieważ:

- jeżeli osoba doznająca przemocy nie zgłosi się pomimo zaproszenia, kartę wypełnia się w innych okolicznościach podczas kontaktu z osobą pokrzywdzoną.
- inną przyczyną różnic jest zmiana zamieszkania pokrzywdzonego lub sprawcy przemocy. Wtedy Karty przekazywane są do właściwego Zespołu zgodnie z miejscem zamieszkania.

Tab. nr 5. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego, podejmowane w związku z przemocą domową

	1 stycznia 2021 r. - 31 grudnia 2021 r.	1 stycznia 2022 r. - 31 grudnia 2022 r.	1 stycznia 2023 r. - 31 grudnia 2023 r.
Liczba zawiadomień złożonych do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk	0	0	3
Liczba zawiadomień złożonych do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny	1	0	1
Liczba wniosków złożonych do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe	0	0	0
Liczba osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno -Edukacyjnym dla stosujących przemoc domową	0	0	0
Liczba kobiet skierowanych do Ośrodków Interwencji Kryzysowej	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Radominie

Analizowany w niniejszej diagnozie okres, tj. lata 2021-2023 w odniesieniu do przeciwdziałania przemocy domowej jest okresem szczególnym, różniącym się od lat poprzednich, ze względu na wprowadzony na terenie naszego kraju stan epidemii związany z COVID - 19, który wpłynął na zakres i formy udzielania pomocy oraz podejmowania interwencji w rodzinach doświadczających przemocy, w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Epidemia na skutek wspólnej izolacji członków rodzin zwiększyła zagrożenie występowania przemocy domowej i konieczne stało się zapewnienie ofierze przemocy takiej oferty pomocowej, która była dla niej

skuteczna i dawała poczucie bezpieczeństwa. Z powodu wprowadzonych obostrzeń zmienił się sposób udzielanej pomocy, która w większości przypadków odbywała się w formie zdalnej, poprzez komunikatory internetowe, rozmowy telefoniczne, wiadomości mailowe. Sytuacja ta dotyczyła przede wszystkim poradnictwa oraz monitorowania sytuacji rodzin w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Pomimo tych obostrzeń, osoby doznające przemocy domowej nadal mogły liczyć na pomoc ze strony placówek świadczących wsparcie interwencyjne. W czasie epidemii niezwykle istotne stało się zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do informacji o miejscach i instytucjach, które udzielają wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego czy prawnego), w szczególności poradnictwa udzielanego za pomocą zdalnych środków komunikacji. Informacje takie gromadzone były przez Zespół Interdyscyplinarny i rozpowszechniane wśród społeczności lokalnej, tak aby wsparcie i pomoc było świadczone rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej pomimo stanu epidemii w sposób nieprzerwany.

Istotne jest, aby działania adresowane były zarówno do osób zagrożonych zjawiskiem przemocy, jak i osób stosujących przemoc. Biorąc pod uwagę, iż problemem uzależnień od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych stanowi nadal kluczowy problem wielu rodzin, należy w kolejnym okresie zintensyfikować działania z powyższego obszaru.

Dodatkowo, niemal zawsze uzależnienia towarzyszą zjawiskom przemocy. Dlatego też należy zwiększyć katalog działań profilaktyczno – prewencyjnych dla zagrożonych grup społecznych, zwłaszcza, że w wyniku pandemii COVID-19 nasiliły się negatywne zjawiska w rodzinach (nie tylko dysfunkcyjnych), przede wszystkim z zakresu uzależnień i przemocy domowej. Nieocenioną rolę w tej kwestii odgrywać będzie działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych odnośnie podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Sytuacja taka może być spowodowana przez następujące czynniki:

- 1) wprowadzenie środków dystansujących oraz zachęcanie ludzi do pozostania w domach w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną, zwiększając tym samym ryzyko przemocy;
- 2) środowisko i stres społeczny – kłopoty finansowe, bezrobocie czy skumulowanie się różnych problemów życiowych może wywoływać frustrację, która z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej. Osamotnienie rodziny, znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz, osobistego lub instytucjonalnego, w sposób znaczący może wpłynąć na nasilenie zachowań związanych z przemocą;
- 3) uzależnienie (nadużywanie alkoholu, – używki osłabiają kontrolę nad zachowaniem i zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu czy być może innych używek nie zwalnia z odpowiedzialności za czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym bądź odurzonym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Doświadczenie pokazuje, że sprawca może przestać pić alkohol, bądź brać inne używki i nadal stosować przemoc;
- 4) zwiększenie świadomości uprawnionych podmiotów, co do wypełniania formularza „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia przemocy.

1.3. Czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową:

- 1) interdyscyplinarna współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej;
- 3) funkcjonowanie grupy wsparcia dla kobiet z problemem przemocy domowej i współuzależnionych;

- 4) wsparcie rodzin dotkniętych przemocą, w których wychowują się małoletnie dzieci poprzez współpracę z asystentem rodziny;
- 5) funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych bądź dotkniętych przemocą domową;
- 6) wykwalifikowana i stale doskonaląca się kadra instytucji pomocowych, świadcząca pomoc osobom dotkniętym przemocą domową;
- 7) upowszechnianie oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy poprzez stronę internetową, ulotki, plakaty, bilbordy;
- 8) funkcjonowanie klubów abstynenta, w których odbywają się mitingi dla osób uzależnionych oraz bezpośrednie wsparcie i poradnictwo;
- 9) wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze poprzez udział w zajęciach podnoszących i wzmacniających umiejętności rodzicielskie;
- 10) funkcjonowanie aplikacji mobilnej „Twój Parasol”, która stanowi narzędzie do szybkiego skorzystania z pomocy w kryzysowych sytuacjach;
- 11) wprowadzenie nowej procedury szybkiego reagowania wobec sprawców przemocy domowej, jakim jest nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 12) zapewnienie bezpłatnej pomocy: psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, psychiatrycznej.

1.4. Lokalne czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową:

- 1) wystąpienie pandemii COVID-19 i związanych z nią ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z panującym reżimem sanitarnym i izolacją społeczną;
- 2) ukrywanie przez osoby dotknięte przemocą występowania aktów przemocy w rodzinie, brak gotowości do współpracy;
- 3) brak wsparcia dla ofiar przemocy ze strony rodziny;
- 4) niedostateczna liczba programów dla sprawców przemocy domowej;
- 5) niewystarczający dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, problemy z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, czy przyjmowanie substancji psychoaktywnych przez członków rodziny;
- 6) przewlekłość postępowań w zakresie orzekania o przymusowym leczeniu odwykowym, powrót ofiary w to samo środowisko i zależność ekonomiczna ofiar od sprawców przemocy domowej;
- 7) brak wystarczającej liczby lokali socjalnych adekwatnych do potrzeb,
- 8) natłok obowiązków służbowych i płynące zagrożenie wypaleniem zawodowym pracowników instytucji pomocowych,
- 9) brak wystarczającej wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy m.in. rodzajów przemocy, konsekwencji stosowania/doznawania przemocy, możliwości otrzymania odpowiedniego wsparcia.

Mając powyższe na uwadze Gmina Radomin współpracuje z Powiatem Golubsko-Dobrzyńskim gdzie znajdują się różnego rodzaju instytucje wsparcia, np. Kujawsko – Pomorskie Centrum Wsparcia Psychologicznego czy DIES MEI FUNDACJA niosąca pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz świadkom. Ponadto współpracuje również z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Golubiu - Dobrzyńniu w zakresie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Radominie, za

pośrednictwem własnych zasobów ludzkich.

Najistotniejszą funkcję w kontakcie z osobą doświadczającą przemocy domowej odgrywają pracownicy socjalni, których zadaniem jest praca z osobami wskazanymi w procedurze „Niebieska Karta”, a także świadczenie pomocy socjalnej oraz stały monitoring środowiska.

Inne ważne instytucje i telefony:

Kujawsko-Pomorska **NIEBIESKA LINIA** Biuro Wsparcia Rodziny, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w godzinach pracy Urzędu Marszałkowskiego
503 101 201 oraz 56 621 25 20

od godziny 17.00 do 21.00
800 154 030

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka **800 12 12 12**

Kryzysowy Telefon Zaufania Dla Dorosłych **116 123**

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia **22 824 25 01**

III. Schemat funkcjonalny Programu

1.1. Spójność z Programami:

- 1) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030;
- 2) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021 – 2026;
- 3) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Radomin na lata 2021 – 2030;
- 4) Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Radomin na 2024 rok.

1.2. Akty prawne związane z realizacją Programu:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 8) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 9) ustaw z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 10) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- 11) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;
- 12) rozporządzenie Rady ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty”;
- 13) uchwała Nr LV/421/23 Rady Gminy Radomin z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

1.3. Zasoby Gminy Radomin w zakresie realizacji Programu:

- 1) Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- 2) Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - przedstawiciele Policji,
 - placówki oświatowe,
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
 - parafie,
 - organizacje pozarządowe.
- 3) Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:
 - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
 - dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
 - dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
 - otwartość i chęć współpracy specjalistów,
 - silne więzi rodzinne,
 - chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.
- 4) Zagrożenia w realizacji zadań:
 - stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
 - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
 - brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężenia kryzysów,
 - problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
 - ubóstwo,
 - brak infrastruktury socjalnej w gminie,
 - brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
 - brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

1.4. Cele, założenia, funkcjonowanie Programu

CELE PROGRAMU		
<ol style="list-style-type: none">1) Zwiększenie w środowisku lokalnym dostępności i skuteczności pomocy dla osób uwikłanych w przemoc;2) Podnoszenie kompetencji lokalnych służb działających w obszarze przemocy domowej;3) Zwiększenie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy domowej;4) Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy domowej.		
ZAŁOŻENIA NADRZĘDNE		
<p>Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary, gdyż jest to jeden z objawów doznanych urazów. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka. W przeciwdziałaniu przemocy należy pamiętać o sprawach, proponując im formy pomocy, które poprzez zmianę ich postaw i zachowań, w sposób trwały powstrzymają akty przemocy.</p>		
POZIOMY PROGRAMU		
PROFILAKTYKA	WSPARCIE	INTERWENCJA
<ol style="list-style-type: none">1) Działania diagnozujące2) Działania informacyjne3) Działania edukacyjne	<ol style="list-style-type: none">1) Działania korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc2) Działania terapeutyczne dla osób doznających przemocy	<ol style="list-style-type: none">1) Działania pomocowe dla osób doznających przemocy2) Działania interwencyjne dla osób stosujących przemoc
ZASADY FUNKCJONOWANIA PROGRAMU		
<ol style="list-style-type: none">1) Interdyscyplinarność działania2) Ciągłość działania3) Pierwszeństwo profilaktyki przed interwencją4) Autonomiczność podmiotów5) Współodpowiedzialność6) Aktywny udział społeczności lokalnej		

POZIOM: PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA DIAGNOZUJĄCE

CEL: Zdobyć wiedzy na temat rozmiarów zjawiska przemocy i jego dynamiki, w odniesieniu do środowiska lokalnego.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Gromadzenie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy na terenie gminy Radomin	Komenda Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Podmioty Realizujące „NK” Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe realizowane corocznie	W ramach bieżącej działalności
Badanie istniejącej infrastruktury instytucji służb i organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie problemów przemocy	Zespół Interdyscyplinarny	Zadanie stałe realizowane corocznie	
Badanie skuteczności pomocy udzielanym rodzinom	Komenda Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny	Zadanie stałe realizowane corocznie	
Zbieranie informacji na temat potrzeb szkoleniowych	Komenda Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny	Zadanie stałe realizowane corocznie	
Badania ankietowe dot. rozmiarów zjawiska oraz skuteczności pomocy	Wybrany podmiot	W zależności od potrzeb	Środki z budżetu gminy lub GKRPA . Koszty szacowane na etapie zlecenia zadania

POZIOM: PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA INFORMACYJNE

CEL: Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej
Dostarczenie informacji o dostępnych formach pomocy i wsparcia

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Prowadzenie kampanii społecznych, konferencji i zajęć	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Okresowe kampanie realizowane lokalnie	W ramach bieżącej działalności, środki z GKRPA oraz z budżetu gminy
Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Zadani stałe	
Przygotowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	Zadanie stałe	
Współpraca ze środkami masowego przekazu w formie cyklicznych artykułów oraz stałych informacji	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Zadanie stałe	
Przygotowywanie i upublicznianie rocznych sprawozdań	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny	Do końca marca każdego roku za rok poprzedni	

POZIOM: PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA EDUKACYJNE

CEL: Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemoc domowej.
Dostarczanie wiedzy i kompetencji społecznych dzieciom i młodzieży

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Organizacja szkoleń i kierowanie na dostępne ich formy	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Komenda Policji Oświata, Ochrona zdrowia	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Wypracowanie i wdrażanie procedur postępowania	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Komenda Policji Podmioty „NK”	Zadanie stałe	
Gromadzenie i udostępnianie publikacji dot. przemocy	Zespół Interdyscyplinarny Podmioty „NK”	Zadanie stałe	
Edukacja przedmałżeńska i rodzinna dot. problemów przemocy domowej	Kościoły i Związki wyznaniowe	Zadanie stałe	
Edukacji dzieci i młodzieży w zakresie specyfiki konfliktu, radzenie sobie ze stresem i agresją własną i innych	Szkoły na wszystkich poziomach nauczania Inne podmioty uprawnione w ramach zadań lub na zlecenie	Zadanie stałe	W ramach środków na zajęcia pozalekcyjne, budżet gminy lub GKRPA

POZIOM: WSPARCIE - DZIAŁANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE DLA SPRAWCÓW

CEL: Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzająca do ograniczenia lub zakończenia przemocy w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Opracowanie i wdrażanie modelowych programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinary Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Budżet państwa, ewentualnie środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych
Utworzenie i prowadzenie grupy wsparcia dla sprawców oraz udzielanie wsparcia indywidualnego	Zespół Interdyscyplinary Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych
Reintegracja społeczna i zawodowa sprawców przemocy poprzez udział w programach realizowanych przez instytucje i organizacje społeczne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty prowadzące reintegrację społeczną i zawodową	Zadanie stałe	Środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych

POZIOM: WSPARCIE - DZIAŁANIA TERAPEUTYCZNE DLA OFIAR

CEL: Wsparcie ofiar w radzeniu sobie z problemem przemocy. Zapobieganie kolejnym aktom przemocy. Pomoc w odbudowaniu relacji w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy	Specjalistyczne Ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Budżet państwa, ewentualnie środki z budżetu gminy, GKRPA lub innych źródeł, w tym pozabudżetowych
Tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieskie pokoje) oraz w miarę możliwości dorosłych-ofiar przemocy	Sąd Rejonowy Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Organizacje pozarządowe	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Opracowanie i realizacja programów reintegrujących rodzinę z problemem przemocy	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Budżet państwa, ewentualnie środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych
Wyjazdy terapeutycznej dla ofiar przemocy i ich rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych
Praca socjalna prowadzona przez instytucje pomocy	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności

POZIOM: WSPARCIE - DZIAŁANIA POMOCOWE DLA OFIAR

CEL: Stworzenie infrastruktury, przygotowanie zasobów kadrowych oraz warunków organizacyjnych do udzielenia skutecznej pomocy ofiarom przemocy domowej

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Kontynuowanie i doskonalenie współpracy między Podmiotami zaangażowanymi w pomoc osobom i ich rodzinom borykającym z problemem przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Komenda Powiatowa Policji Oświata, Ochrona zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Dostęp do usług prawnych i psychologicznych	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe	Środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych
Zwiększenie dostępności do akceptowanych społecznie form rozwiązywania konfliktów poprzez udział osób trzecich, w tym mediatorów	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Komenda Powiatowa Policji Oświata, Ochrona zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej Sąd Rejonowy	Zadanie stałe	Środki na bieżącą działalność, środki z budżetu gminy, powiatu lub GKRPA, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych

POZIOM: INTERWENCJA – DZIAŁANIA INTERWENCYJNE KIEROWANE DO SPRAWCÓW

CEL: Szybkie i skuteczne przerywanie przemocy domowej.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów	Sąd Rejonowy Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Stosowanie procedury „Niebieska Karta”	Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Oświata Ochrona zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności

IV. Monitorowanie i ewaluacja

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 będzie podlegał systematycznej ocenie. Prowadzony monitoring działań oraz ich ocena i uzyskane w ten sposób informacje o skuteczności i efektywności działań programowych, wpływać będą na podejmowanie decyzji o ich dalszej kontynuacji lub wprowadzeniu zmian. Monitorowanie realizacji zadań Programu oraz jego ewaluacja będzie dokonywać Zespół Interdyscyplinarny.

V. Sprawozdawczość

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radominie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

VI. Źródła finansowania

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie gminy Radomin na lata 2024 – 2030 finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu GOPS i GKRPA oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

VII. Wnioski i podsumowanie

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadkowie. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Radomin stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Radomin na lata 2024 – 2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

